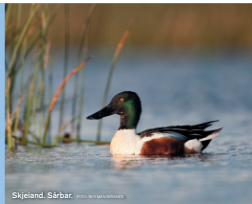


TRUA!

Arter som står i fare for å dø ut frå norsk natur blir kalla trua arter. I Noreg er 285 artar av planter og dyr kritisk trua og kan forsvinne i løpet av ti år.



Songlerke. Nær trua. Foto: Øyvind Skjeltne



Skjeland. Sårbar. Foto: Øyvind Skjeltne



Svarthalespove. Sterkt trua. Foto: Øyvind Skjeltne



Myrflangre. Sterkt trua. Foto: Øyvind Skjeltne



Soleigro. Sterkt trua. Foto: Øyvind Skjeltne



Nikkebronsle. Sårbar. Foto: Øyvind Skjeltne



Svalstjernt. Ikkje på raudlista, men markert tilbakegang i Rogaland. Foto: Øyvind Skjeltne



Sukkertare. Nær trua. Foto: Øyvind Skjeltne



Ål. Kritisk trua. Foto: Øyvind Skjeltne

Helseattesten til norsk natur heiter Norsk Raudliste. I gjeldande raudliste frå 2006 vurderte ekspertane tilstanden til 18 500 artar i norsk flora og fauna. Omlag 20 prosent av artane blei ført opp i raudlista. Av desse blir 1988 artar rekna som trua. Nasjonal raudliste skal oppdaterast i 2010.

Arealendringar, det vil seie utbygging, grøfing, drenering, deponering og masseuttak, er den største trugselen mot biologisk mangfald og såleis også den viktigaste årsaken til at artar kjem på raudlista. Med denne kunnskapen har vi høve til å forvalte naturmiljøet betre slik at færre artar kjem på raudlista.

I Rogaland står 507 artar ført opp på den nasjonale raudlista. Mesten halvparten lever i jordbrukslandskapet og i våtmarkene. Det gjeld mellom anna åkerrikke, ål og karplanta østerssøte som alle er rekna som kritisk trua. På raudlista står også kjende og kjære artar frå Jæren som vipe, stare, storspove, makrellterne, songlerke og karplantene soleigro, klokkesøte og solblom.

Nokre sentrale raudlistekategoriar:

- **Kritisk trua**
Arten har **ekstremt** høg risiko for utdøying.
- **Sterkt trua**
Arten har **særs** høg risiko for utdøying.
- **Sårbar**
Arten har **høg** risiko for utdøying.
- **Nær trua**
Arten tilfredstiller ikkje nokre av kriteria for kategoriane ovanfor, men er nære ved å tilfredsstille nokre av desse kriteria nå eller i nær framtid.

Visste du at...

...svarthalespove

(*Limosa limosa*) første gong blei funne hekkande på Jæren i 1969?

... ålefiske i vassdrag blei forbode i fjor

og forbode i sjø frå 1. juli 2010?

... myrflangre og 69 andre artar av

karplanter, mosar og virvellause dyr

er varig freda ved lov?

... bestanden av sukkertare langs

kysten av Vestlandet har gått

tilbake med 40 prosent?

